

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 mai 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, de avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 24 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Grițuc Vasile Vasile, născut la 06 septembrie 1991, originar și domiciliat în s.Șipoteni, r-nul Hîncești;

Grițuc Dumitru Vasile, născut la 27 octombrie 1985, originar și domiciliat în s.Șipoteni, r-nul Hîncești

și

Olaru Pavel Pavel, născut la 12 septembrie 1986, originar și domiciliat în s.Șipoteni, r-nul Hîncești, temporar mun.Chișinău, bd.Dacia 15/4, ap.116.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 02.05.2013 - 24.12.2013,
2. Instanța de apel: 27.01.2014 - 05.06.2014,
27.10.2014 - 17.12.2015,
3. Instanța de recurs: 19.08.2014 - 30.09.2014,
31.03.2016 - 31.05.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 24 decembrie 2013, Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel au fost condamnați în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de cîte 500 unități convenționale, fiecare.

Prin aceeași sentință, Olaru Pavel a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Ciubotaru Gheorghe, Cebotari Victor și Țurcanu Igor, în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în

principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Grițuc Vasile împreună cu Grițuc Dumitru și Olaru Pavel, la 23 aprilie 2012, aproximativ la ora 01.00, aflîndu-se în stare de ebrietate alcoolică în stradă în s.Stolniceni, r-nul Hîncești, împreună cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, din intenții huliganice, fără motiv, încălcînd grosolan ordinea publică, cu o obrăznicie deosebită, exprimîndu-se cu cuvinte necenzurate în privința lui Țurcanu Igor, Cebotari Victor și Ciubotaru Gheorghe, intenționat le-au aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzîndu-le, conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.210, 211 și 212 din 25 aprilie 2012, lui Țurcanu Igor - vătămări corporale ușoare, lui Ciubotaru Gheorghe - vătămări corporale ușoare și lui Cebotari Victor - vătămări corporale neînsemnate.

2.1. Olaru Pavel a fost învinuit de către organul de urmărire penală de faptul că, la 23 aprilie 2012, în jurul orelor 01.00, aflîndu-se în stradă în s.Stolniceni r-nul Hîncești, continuîndu-și acțiunile criminale, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în mod deschis a sustras de la Țurcanu Igor, din buzunarul scurtei, portmoneul acestuia, în care se aflau bunuri materiale în sumă totală de 50000 lei, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul O.Scutelnic și avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie recunoscuți vinovați și condamnați:

- Grițuc Andrei și Grițuc Dumitru în baza art.287 alin.(3) Cod penal la cîte 4 ani închisoare, fiecare;

- Olaru Pavel în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 4 ani închisoare și în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal la 4 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că, prima instanță la adoptarea sentinței, nu a ținut cont de probele acuzării dînd o apreciere subiectivă declarațiilor părților vătămate, care au indicat direct și cu certitudine la persoanele culpabile de săvîrșirea infracțiunii de huliganism agravant, precum și la persoana care a săvîrșit în mod deschis sustragerea bunurilor altei persoane, cît și a probelor examinate atît în cadrul urmăririi penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești, bazîndu-se doar pe declarațiile inculpaților, care urmau a fi apreciate ca o poziție de apărare pentru a evita răspunderea penală; - instanța a admis exclusiv poziția apărării, declarațiile inculpaților, potrivit cărora aceștia au negat că au aplicat lovituri cu careva obiecte dure contondente părților vătămate și nici nu au sustras careva bunuri în mod deschis de la Ig.Țurcanu;

- avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care procesul penal de învinuire a lui D.Grițuc, V.Grițuc și P.Olaru de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) Cod penal să fie încetat, pe motiv că acțiunile acestora nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii de care au fost recunoscuți vinovați, dar constituie o contravenție administrativă prevăzută de art.78 Cod contravențional, invocînd că nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe pertinente și suficiente care ar dovedi prezența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.287 Cod penal, și anume că prin acțiunile sale inculpații ar fi încălcat grosolan ordinea publică, cu aplicarea violenței asupra

persoanelor, săvârșite de mai multe persoane; - incorect instanța și-a întemeiat concluziile pe declarațiile părților vătămate, care sînt lipsite de veridicitate, avînd în vedere declarațiile martorilor Iu.Ciubotaru și V.Gîncu, din care rezultă că inițiatorii conflictului au fost însuși părțile vătămate; - instanța incorect a constatat că inculpații fără nici un motiv, în mod grosolan și demonstrativ au atentat la regulile sociale și morale de conviețuire aplicînd violența în privința părților vătămate, lăsînd fără apreciere circumstanța că acțiunile huliganice sînt întrunite anume în acțiunile părților vătămate, care au inițiat conflictul prin sfidarea ordinii publice și în lipsa unui motiv clar i-au aplicat lui V.Grițuc o lovitură cu sticla în cap, cauzîndu-i leziuni corporale, ceea ce a și servit ca temei de apărare a acestuia din urmă, precum și pentru ceilalți, din care cauză sînt incorecte concluziile instanței că inculpații ar fi comis primii acțiuni huliganice în privința părților vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului declarat în numele inculpaților și admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea condamnării inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc și P.Olaru în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații au fost condamnați în baza art.287 alin.(3) Cod penal la cîte 4 ani închisoare, fiecare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, pentru fiecare. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel a constatat că Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel, la 23 aprilie 2012, aproximativ la ora 01.00, aflîndu-se în s.Stolniceni, r-nul Hîncești, în stradă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, fără motiv, încalcînd grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, exprimîndu-se cu cuvinte necenzurate în privința lui Țurcanu Igor, Cebotari Victor și Ciubotaru Gheorghe, intenționat, au aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii, picioarele și un obiect din metal, adaptat în calitate de armă, în diferite părți ale corpului, cauzîndu-le conform concluziei raportului de expertiză medico-legală lui Țurcanu Igor - vătămări corporale ușoare sub formă de 16 echimoze de diferite forme pe nas, în jurul ochilor, frunte, regiune ocipitală, corp, mîni, traumă cranio cerebrală cu comotie cerebrală, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 50000 lei; lui Cebotari Victor - vătămări corporale neînsemnate sub formă de 13 echimoze pe nas, în jurul ochilor, frunte, cap, corp, mîni, buze, picioare, prin ce i-a cauzat o daună materială și morală în sumă de 10000 lei și lui Ciubotaru Gheorghe - echimoze pe nas, în jurul ochilor, frunte, regiunea ocipitală, antebrațul mîinii drepte, partea posterioară, obrazul drept, gamba stîngă, edem, excoriații, cauzîndu-i o daună materială și morală în sumă de 20000 lei.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel, dînd o nouă apreciere probelor administrate în cauză, a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii de huliganism, deoarece apreciind probele administrate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, s-a constatat cu certitudine, că inculpații au săvîrșit acțiunile huliganice cu aplicarea obiectului special adaptat pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății părții vătămate Gh.Ciubotaru, astfel acțiunile inculpaților urmează a fi corect calificate în baza art.287 alin.(3) Cod penal.

Referitor la achitarea inculpatului P.Olaru în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, instanța de apel a menționat că, probele au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de

vedere al coroborării lor, astfel concluziile instanței cu privire la achitarea inculpatului P.Olaru sînt formate în urma cercetării și examinării probelor prezentate de părți, în cumul, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Ce ține de apelul declarat de avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților, prin care a solicitat atragerea acestora la răspundere contravențională în baza art.78 Cod contravențional, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, întrucît nu s-a constatat că fapta inculpaților reprezintă contravenția prevăzută de prezentul articol.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul C.Miron, avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților, care au solicitat:

- procurorul care, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art.287 alin.(3) Cod penal, însă nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorînd criteriile prevăzute de art.7, 75 Cod penal; - instanța nemotivat a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpaților; - instanța de apel referitor la învinuirea adusă inculpatului P.Olaru de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, incorect a considerat justă concluzia primei instanțe, pe cînd probele administrate dovedesc vinovăția acestuia de comiterea faptei pentru care a fost achitat.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și avocat în numele inculpaților, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a conchis că, partea descriptivă a deciziei instanței de apel, nu corespunde cerințelor art.394 Cod de procedură penală și aceasta vine în contradicție cu dispozitivul deciziei, deoarece, deși în latura civilă instanța a menținut soluția primei instanțe, dar în partea descriptivă a acesteia nu a motivat prin probe ce ar confirma cauzarea de către inculpați a prejudiciului material părților vătămate Gh.Ciubotaru, V.Cebotari și Ig.Țurcanu, astfel rezultă un viciu juridic la descrierea faptei constatate și la examinarea acțiunii civile.

La fel, Colegiul a menționat că, deși instanța a ajuns la concluzia de a aplica în privința inculpaților prevederile art.90 Cod penal, însă nu și-a motivat soluția dată, nu s-a expus asupra motivului invocat de apărare, și anume că inculpații au aplicat lovituri părților vătămate doar în scop de autoapărare, deoarece inițiatorii conflictului au fost însuși părțile vătămate Gh.Ciubotaru, V.Cebotari, Ig.Țurcanu, și nu a dat apreciere încheierii Judecătoriei Hîncești din 03.04.2013, prin care s-au declarat nule ordonanțele de refuz în pornirea urmăririi penale în privința părților vătămate pe episoadele descrise în învinuire și nu a verificat rezultatul executării încheierii nominalizate.

7. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procurorul O.Scutelnic și avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just concluzionînd că vinovăția inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc și P.Olaru în săvîrșirea infracțiunii de huliganism și-a găsit confirmare, fapt constatat prin totalitatea de probe acumulate la dosar, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării, astfel acțiunile lor corect au fost încadrate de prima instanță în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Concluzia dată instanța de apel și-a întemeiat-o reieșind din probele administrate la caz, și anume declarațiile părților vătămate Gh.Ciubotaru, Ig.Țurcanu, V.Cebotari, a martorilor I.Tamașciuc, E.Malic, A.Cebotari, I.Ciubotaru, Iu.Ciubotaru, Ig.Bubuioc, N.Loizinschi, V.Gîncu, V.Grecu, cît și probele scrise - plîngerea părții vătămate Ig.Țurcanu din 23.04.2012, procesele-verbale de cercetare la fața locului din 23.04.2013, de ridicare din 05.11.2012, rapoartele de expertiză medico-legală nr.116, 211, 212 din 25.04.2012, nr.1745 și nr.1746 din 26.04.2012.

Totodată, instanța de apel a conchis că motivele invocate în apel de către avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților, prin care consideră că acțiunile acestora urmau a fi corect încadrate în baza art.78 Cod contravențional și dînșii urmau a fi liberați de răspundere contravențională, urmează a fi respinse, pe motiv că din declarațiile părților vătămate, a martorilor și porbele administrate, cert s-a dovedit vinovăția inculpaților, circumstanțele în care s-au aflat inculpații cînd au comis faptele infracționale de huligansim, adică a acțiunilor intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvîrșite de mai multe persoane.

Instanța a respins ca neîntemeiate argumentele avocatului, precum că anume în acțiunile părților vătămate se atestă acțiunile huliganice, care au inițiat conflictul prin sfidarea ordinii publice și în lipsa unui motiv clar, au aplicat inculpatului V.Grițuc o lovitură cu sticla în cap, cauzîndu-i leziuni corporale, deoarece din materialele cauzei penale cu certitudine s-a constatat că inculpații fără nici un motiv, într-un mod grosolan și demonstrativ au atentat la regulile sociale și morale de convețuire, au aplicat violență în privința părților vătămate, cînd aceștia au încercat să părăsească locul conflictului, inculpații i-au căutat și au continuat să le aplice lovituri și să tulbure ordinea publică, fapt dedus din declarațiile martorilor I.Tamașciuc, care l-a ajutat pe V.Cibotari să se ascundă, însă inculpații au continuat să-i aplice lovituri, cît și a martorilor V.Grecu și I.Busuioc, care au declarat că au auzit gălăgie și au ieșit din local să vadă ce se întîmplă, astfel a fost tulburată liniștea unor persoane.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentele procurorului invocate în apel, precum că P.Olaru ar fi sustras deschis bunuri de la Ig.Țurcanu, deoarece probele administrate și analizate în ansamblu nu sînt pertinente și concludente ce ar fi demonstrat că inculpatul ar fi comis infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, nu s-a prezentat dovada care să confirme locul aflării banilor și actele care ar fi fost sustrate, identificarea altor probe, care să constate dacă sustragerea deschisă a bunurilor lui Ig.Țurcanu i-a cauzat ultimului daune în proporții considerabile în valoare de 50000 lei. Astfel, instanța de apel a conchis că pe acest capăt de acuzare, procurorul nu a prezentat probe concludente și pertinente, care ar combate versiunea primei instanțe și ar da temei pentru o nouă interpretare a probelor de către instanța de apel.

Cît priveșete solicitarea procurorului de a reîncadra acțiunile inculpaților din prevederile art.287 alin.(2) în cele ale art.287 alin.(3) Cod penal, așa cum inculpații au fost puși sub învinuire, instanța de apel a respins-o ca nefondată, invocînd că în lipsa obiectului special adaptat cu care ar fi fost aplicate loviturile, culpabilitatea inculpaților în săvîrșirea huliganismului agravant, adică săvîrșit cu aplicarea obiectelor special adaptate în calitate de armă, nu s-a confirmat, fiindcă din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.04.2013, nu s-au depistat careva obiecte, iar potrivit declarațiilor martorilor, aceștia au relatat că nu au văzut la inculpați careva obiecte din metal și nu au văzut ca aceștia să aplice lovituri cu careva obiecte.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, prima instanță a stabilit starea de fapt și de drept în mod obiectiv și motivat din punct de vedere legal, nefiind temeiuri de a

desființa sentința nici în latura penală, nici în latura civilă, cât și pedeapsa stabilită acestora, corespunde principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61, 75 Cod penal.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că soluția instanței de apel este neîntemeiată în partea calificării acțiunilor tuturor inculpaților în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, cât și în partea achitării inculpatului P.Olaru în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, precum și în partea individualizării pedepsei aplicate inculpaților; - decizia instanței de apel nu curpinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța de apel a lăsat fără apreciere totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea huliganismului agravant, din care rezultă că dînșii au folosit obiecte special adaptate cu care au aplicat lovituri părților vătămate, astfel instanța nu a apreciat corespunzător declarațiile părților vătămate Ig.Țurcanu, V.Cebotari și Gh.Ciubotaru, care au relatat că inculpații i-au lovit cu un obiect din metal, precum și declarațiile martorilor I.Tamașciuc, E.Malic, V.Graur, N.Loizinschi, care au declarat că părțile vătămate au fost maltratate de către inculpați, cât și probele scrise; - instanța urma a respinge declarațiile martorilor Iu.Ciubotaru și V.Graur, acestea fiind date cu scopul de a induce instanța în eroare; - în partea achitării inculpatului P.Olaru pe învinuirea adusă în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, instanța de apel incorect și-a întemeiat concluziile pe declarațiile inculpatului, ignorându-le pe cele ale părții vătămate Ig.Țurcanu, care au aceeași valoare probatorie și a lăsat fără apreciere faptul că partea acuzării în ședința instanței de apel a prezentat informația ce confirmă că partea vătămată a declarat organelor de resort sustragerea actelor de identitate, fapt ce infirmă versiunea inculpatului de sustragere a bunurilor indicate de partea vătămată;

- avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea parțială a sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dusă încetarea procesului penal, pe motiv că fapta comisă de inculpați constituie o contravenție prevăzută de art.78 Cod contravențional, cu încetarea procesului în temeiul art.30 Cod contravențional, pe motivul expirării termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională, precum și în latura civilă, pe motiv că concluziile instanțelor de fond nu reflectă obiectiv starea de fapt și de drept prezentă în cauză, deoarece nu au fost acumulate suficiente probe, care ar indica prezența în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale componentei de infracțiune a huliganismului; - instanțele și-au motivat concluziile doar pe declarațiile părților vătămate, care nu sînt consecvente, pertinente și concludente, ignorându-le pe cele ale inculpaților, care atît în cadrul urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești au fost consecutive; - instanțele au lăsat fără apreciere declarațiile martorilor Iu.Ciubotaru și V.Gîncu, care coroborează cu declarațiile inculpaților, din care rezultă că inițiatorii conflictului au fost însăși părțile vătămate, care au aplicat lovituri inculpaților, inclusiv lui V.Grițuc cu sticla în cap, fapt ce a servit ca motiv de apărare a acestuia; - instanța în mod formal a menționat doar că în privința lui Ig.Țurcanu, V.Cebotari și Gh.Ciubotaru prin ordonanța de începere a urmăririi penale s-a dispus pornirea urmăririi penale în baza art.287 alin.(3) Cod penal; - instanța de apel nu a analizat declarațiile martorilor audiați, ci doar s-a limitat la dactilografierea acestora, fără a le da o careva analiză.

9. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul declarat de avocatul Iu.Bargan în numele

inculpaților urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi admis parțial, reieșind din următoarele considerente.

Cu privire la recursul declarat de avocatul Iu.Bargan în numele inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc și P.Olaru.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerînd că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele infracțiunii de huliganism, aceștia săvîrșind o contravenție prevăzută de art.78 Cod contravențional.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul constată că temeiul la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept.

După cum rezultă din recurs, autorul acestuia critică hotărîrile instanțelor de judecată cu privire la condamnarea inculpaților de comiterea infracțiunii de huliganism, considerînd că instanțele au dat o apreciere unilaterală probelor prezentate de partea apărării care, în opinia recurentului, dovedesc nevinovăția inculpaților, deoarece din declarațiile martorilor audiați, care vin în coraborare cu cele ale acestora din urmă, rezultă că inițiatorii conflictului au fost însăși părțile vătămate, care primii au aplicat lovituri inculpaților, cauzîndu-le leziuni corporale, iar acțiunile întreprinse de inculpați au fost de autoapărare, dar nu de a atenta la regulile sociale și morale de conviețuire, din care motiv consideră că acestea urmau a fi corect încadrate în baza art.78 Cod contravențional.

Însă, Colegiul penal ține să enunțe că infracțiunea de huliganism, prevăzută la art.287 Cod penal, reprezintă acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, manifestate prin oricare din următoarele aspecte: a) acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor; b) acțiuni însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; c) acțiuni însoțite de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice; d) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism sau obrăznicie deosebită, ce reprezintă latura obiectivă a infracțiunii.

Prin *ordine publică* se înțelege un sistem stabil de relații sociale care asigură ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a organelor și instituțiilor de stat publice.

Prin *acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică* se subînțelege săvîrșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sînt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosirea onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

În cele mai frecvente cazuri, huliganismul este săvârșit în locuri publice (străzi, piețe, plaje, cafenele, restaurante, cinematografe, mijloace de transport în comun etc).

Din cele menționate reiese cu claritate că întotdeauna infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice, dar, numai în unele cazuri este săvârșită în locuri publice.

Or, din dispoziția art.287 Cod penal nu se desprinde că infracțiunea de huliganism este săvârșită neapărat într-un loc public. Totuși, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: *actele huliganice sînt săvârșite în prezența unor persoane sau rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.*

Colegiul constată justificată concluzia instanțelor de fond că sînt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpaților, sub aspectul comiterii infracțiunii de huliganism *în forma calificată, fiindcă evenimentele s-au desfășurat într-un loc public, în prezența mai multor persoane, în urma cărora au avut de suferit trei persoane și fapta a ajuns la cunoștința publicului.*

Prin urmare, Colegiul penal constată că faptele inculpaților nicidecum nu pot constitui contravenția prevăzută de art.78 Cod contravențional, întrucît, materialele urmăririi penale și examinării judiciare demonstrează prezența în acțiunile inculpaților a infracțiunii prevăzute de art.287 Cod penal, cert fiind stabilit - *aplicarea violenței asupra persoanei*, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză medico-legală nr.116, 211, 212 din 25.04.2012 în privința părților vătămate, prin care se confirmă prezența vătămarilor corporale la aceștia; - *acțiuni însoțite de încălcarea grosolană a ordinii publice și care se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite în public*, și anume exprimarea cu cuvinte necenzurate și gălăgie în stradă, fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate și a martorilor I.Tamașciuc, I.Ciubotaru, Iu.Ciuboratu, V.Gîncu, V.Graur; - *intenții huliganice*, deoarece inculpații cînd părțile vătămate au încercat să părăsească locul conflictului, au început să le aplice lovituri, iar cînd unul din părțile vătămate a încercat să se ascundă, inculpații au venit în urma lui și au continuat să-i aplice lovituri, astfel, inculpații au acționat din intenții huliganice împotriva părților vătămate și, în cazul dat, nu se poate afirma că dînșii au acționat în scop de a se autoapăra, de rînd ce inițial conflictul a apărut doar între V.Cebotari și V.Grițuc.

În speță, Colegiul penal constată că este prezent atît obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism, care îl constituie „ordinea publică”, cît și latura subiectivă, care este caracterizată prin „intenția direct” a infracțiunii, persoana conștientizează că încalcă grosolan ordinea publică, dorind acest fapt.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către avocat, și anume că acțiunile inculpaților formează contravenția prevăzută de art.78 Cod contravențional, a fost deja obiect de judecare în instanța de apel, iar aceasta, respectînd prevederile art.414 alin.(5) și art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra motivului invocat în apel și, respingîndu-l, și-a motivat soluția clar de ce acțiunile inculpaților nu pot constitui o contravenție. Sub aspectul vizat recurentul nu a indicat careva noi motive, repetat invocînd același temeiuri ca și apel.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se impune respingerea recursului declarat de avocatul Iu.Bragan în numele inculpaților, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul procurorului, prin care critică soluția instanței de apel în partea achitării inculpatului P.Olaru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul constată că temeiul la care se referă autorul recursului, nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept.

După cum rezultă din recurs, autorul acestuia critică hotărârile instanțelor de fond cu privire la achitarea inculpatului P.Olaru învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, considerînd că instanțele au dat o apreciere unilaterală probelor prezentate de partea acuzării care, în opinia recurentului, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, și anume declarațiile părții vătămate Ig.Țurcanu.

La acest capitol Colegiul constată că, prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpații, părțile vătămate, martorii, precum a examinat și actele cauzei și, ținînd seama de stipulările art.27 Cod de procedură penală, le-a apreciat în mod obiectiv, care au format convingerea instanțelor că P.Olaru urmează a fi achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, în ce privește achitarea inculpatului P.Olaru, pe motiv că argumentele procurorului aduse în probarea învinuirii nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată, iar în instanța de apel nu au fost prezentate probe noi, ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Din textul deciziei instanței de apel se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la toate motivele apelului declarat, efectuînd o verificare amplă a tuturor împrejurărilor cauzei, dînd apreciere cuvenită sub aspectele pertinentei, concludenței și utilității ansamblului de probe administrate în dosar, ajungînd la concluzia că prima instanță întemeiat a conchis asupra achitării inculpatului P.Olaru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal.

Argumentele procurorului, precum că probele administrate au fost apreciate incorect și unilateral, în opinia Colegiului, sînt neîntemeiate. Instanțele de fond, reieșind din prevederile legale nominalizate, au dat o apreciere corectă declarațiilor inculpatului P.Olaru, cît și a părții vătămate Ig.Țurcanu, care, analizate în ansamblu, nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate acestuia.

Afirmațiile procurorului, precum că inculpatul P.Olaru ar fi sustras bunurile indicate de Ig.Țurcanu, nu pot fi reținute, deoarece de către partea acuzării nu au fost prezentate alte probe materiale incontestabile, prin care s-ar fi confirmat cert faptul că inculpatul i-ar fi sustras portmoneul în care se aflau banii, permisul de conducere, documentele de reședință spaniole și lanțul de aur de 20 grame, în afară de declarațiile părții vătămate. Mai mult că, reieșind din declarațiile acestuia, dînsul s-a întors la locul

infracțiunii și căuta bunurile pe jos, din care se poate deduce că dînsul admitea că acestea au putut fi pierdute în timpul bătăii.

Potrivit art.93 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, declarațiile inculpatului sînt un mijloc de probă de aceeași valoare ca și declarațiile părții vătămate. Ca probe, declarațiile inculpatului și părții vătămate se supun aprecierii de către organul de urmărire penală ori de către instanța de judecată în modul prevăzut de art.101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel nu a lăsat fără apreciere probele administrate de acuzare, inclusive și declarațiile părții vătămate, după cum indică în recurs procurorul, dimpotrivă, cum se observă din partea descriptivă a deciziei, instanța a cercetat aceste probe complet și obiectiv, le-a apreciat sub aspect comparativ cu cele ce confirmă nevinovăția lui P.Olaru, și întemeiat a statuat asupra menținerii soluției de achitare a inculpatului, avînd ca suport cele elucidate în hotărîrile judecătorești adoptate.

Colegiul penal atestă că, în conformitate cu prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, o hotărîre de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată printr-un ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Colegiul reține că instanțele de fond au ținut seama de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului, astfel că au adoptat o soluție legală și întemeiată.

Pe motivele reținute supra, Colegiul penal va respinge în partea dată recursul declarat de procuror ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în partea achitării lui P.Olaru pe învinuirea adusă în baza art.187 alin.(2) lit.f) Cod penal.

Cu privire la același recurs declarat de procuror, prin care critică soluția instanței de apel în partea condamnării inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc și P.Olaru de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Drept temei pentru declararea recursului, procurorul a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Conform prevederilor art.414, 415 Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel și în decizia sa să expună temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sînt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de recurs constată că temeiurile invocate în recursul procurorului și-au găsit confirmarea în speța dată, deoarece instanța de apel nu a respectat prevederile sus-menționate și, în special, în latura aprecierii juridice a faptei imputate inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc și P.Olaru.

Astfel, conform învinuirii înaintate, acțiunile inculpaților au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art.287 alin.(3) Cod penal, ca huliganism, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile ce se deosebesc prin obrăznicie

deosebită, săvârșită de două și mai multe persoane cu aplicarea unor obiecte folosite în calitate de armă pentru vătămarea integrității corporale și sănătății.

Prima instanță, cercetînd probele administrate și prezentate de procuror, a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților corect urmează a fi încadrate în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, deoarece din materialul probator nu și-a găsit confirmare învinuirea de săvîrșire a huliganismului agravant, cu aplicarea obiectelor *special adaptate în calitate de armă*, adică aplicarea loviturilor cu un obiect de metal, *adaptat în calitate de armă*.

Instanța de apel, judecînd apelul procurorului pe acest capăt de învinuire, verificînd probele ce au stat la baza sentinței, prin care acțiunile inculpaților V.Grițuc, D.Grițuc, P.Olaru au fost reîncadrate din prevederile art.287 alin.(3) în cele ale art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, audiind inculpații P.Olaru, D.Grițuc, V.Grițuc, cercetînd declarațiile părților vătămăte Gh.Ciubotaru, Ig.Țurcanu, V.Cebotari, a martorilor I.Tamașciuc, E.Malic, I.Ciubotari, Iu.Ciubotaru, N.Loizinschi, V.Gîncu și actele cauzei, deși a redat în partea descriptivă a deciziei aceste declarații, însă nu le-a analizat, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, care din ele confirmă sau infirmă aplicarea obiectului pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății părților vătămăte.

Totodată, instanța făcînd trimitere la declarațiile date de inculpații D.Grițuc, V.Grițuc, P.Olaru, a martorului A.Cebotari, Ig.Bubuioc în prima instanța și descriindu-le în decizie, nu le-a cercetat și nu le-a consemnat în procesul-verbal al ședinței instanței de apel.

La fel, din procesul-verbal rezultă că, instanța de apel, pe lîngă probele susmenționate a cercetat și alte probe: procesele-verbale de confruntare între V.Cebotari și inculpații V.Grițuc și P.Olaru, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei (P.Olaru) de către V.Graur și I.Ciubotaru, care nu au fost descrise în decizie și cărora instanța nu le-a dat nici o apreciere.

Colegiul penal, reținînd prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a acestora, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Probele se verifică atît prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cît și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărîre este necesar nu numai de a face trimitere ori a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții, și legătura lor cu conținutul altor probe care, în ansamblu, confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sînt admise, iar altele respinse.

Legea stabilește că probele admisibile sînt apreciate după pertinența, concludenta, utilitatea și veridicitatea acestora. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul sînt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal constată că, prevederile legii procesual penale susmenționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece, deși instanța a redat declarațiile participanților la proces, cît și probele scrise, însă nu a expus esența acestora declarații și legătura lor cu conținutul altor probe, care ar confirma sau infirma că inculpații la săvîrșirea huliganismului ar fi aplicat sau nu lovituri cu obiecte pentru

vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Totodată, instanța de apel, deși descrie și, într-un fel, reține declarațiile părților vătămate care au declarat: Gh.Ciubotaru - *că a fost lovit cu o țeavă, din cauza căreia a fost operat la cap și i-a rămas o cicatrice*, Ig.Țurcanu - *că a văzut cum V.Grițuc i-a aplicat lui Gh.Ciubotaru lovituri cu o țeavă în toate părțile corpului, inculpații se exprimau cu cuvinte necenzurate și l-au lovit și pe el cu țeava de metal*, a martorilor A.Cebotari - *că de la cumnata sa cunoaște că V.Cebotari și Ig.Țurcan au fost bătuți, iar Gh.Ciubotaru a fost lovit cu o țeavă în cap și transportat la spital*, N.Loizinschi - *că Gh.Ciubotaru avea o rană în partea dreaptă în regiunea frunții, din cap curgea sânge și a fost transportat la spitalul de urgență din mun.Chișinău, deoarece se simțea foarte rău*, cât și probele-scrite - rapoartele de expertiză medico-legale nr.210 și 211 din 25.04.2012 prin care s-au stabilit leziuni corporale externe la Ig.Țurcanu, V.Cibotari, iar la Gh.Ciubotaru, *inclusiv în regiunea frunții pe dreapta, plagă liniară cu cusuturi de mărimea de 7x0,3 cm, care puteau fi provocate de acțiunea unor obiecte dur-contodente*, dar nu a dat o apreciere completă fiecărei probe aduse de procuror în susținerea învinuirii formulate inculpaților, și nu s-a expus dacă acestea urmează a fi admise ori respinse ca probe, de rînd ce conchide că sînt corecte concluziile primei instanțe privind reîncadrarea faptei inculpaților în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Mai mult, instanța indică că nu au fost aduse careva probe, care ar confirma vinovăția inculpaților în săvîrșirea huliganismului agravant, adică săvîrșit *cu aplicarea obiectelor special adaptate în calitate de armă*, cu care ar fi fost aplicate loviturile, fără a ține seama de faptul că norma penală nu prevede o astfel de noțiune, ci *aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale a sănătății*.

Rezumînd cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor inculpaților, să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel a grupat o parte din probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunînd temeiul respectiv cu argumentarea clară a concluziilor sale în decizia adoptată.

Astfel, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent prevăzute în art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel, referitor la acest capăt de învinuire, urmează a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate *de procuror în apel*, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate (art.287 alin.(3) Cod

penal), și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.1), 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Bargan Iurie în numele inculpaților Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, în partea condamnării lui Grițuc Vasile, Grițuc Dumitru și Olaru Pavel în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal și dispune rejudecarea cauzei în privința acestora în partea dată în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia în partea dispunerii rejudecării cauzei nu se supune nici unei căi de atac, iar în partea menținerii celorlalte dispoziții, este irevocabilă.

Decizia motivată publicată integral la 28 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Dumitru Mardari

Maria Ghervas